

Re-Accredited by NAAC with 'A' Grade

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

University Campus, Udhna-Magdalla Road, SURAT - 395 007, Gujarat, India.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી

યુનિવર્સિટી કેમ્પસ, ઉધના-મગદલા રોડ, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭, ગુજરાત, ભારત.

Tel : +91 - 261 - 2227141 to 2227146, Toll Free : 1800 2333 011, Fax : +91 - 261 - 2227312

E-mail : info@vnsgu.ac.in, Website : www.vnsgu.ac.in

-: પરિપત્ર :-

વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સંલગ્ન સંસ્કૃત વિષય ચલાવતી સ્નાતક કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને જણાવવાનું કે, શૈક્ષણિક વર્ષ : ૨૦૨૧-૨૨ થી અમલમાં આવનાર એસ.વાય.બી.એ. સેમ-૩ અને ૪ સંસ્કૃતના પ્રવર્તમાન અભ્યાસક્રમમાં સુધારા વધારા કરવા બાબતે સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસસમિતિની તા. ૧૪/૦૬/૨૦૨૧ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક : ૨ અન્વયે નીચે મુજબ કરેલ ભલામણ વિનયન વિદ્યાશાખાની મંજૂરીને અપેક્ષાએ વિનયન વિદ્યાશાખાવતી વિનયન વિદ્યાશાખાનાં અધ્યક્ષશ્રીએ મંજૂર કરી એકેડેમિક કાઉન્સિલને કરેલ ભલામણ એકેડેમિક કાઉન્સિલે તેની તા.૨૫-૨૬/૦૬/૨૦૨૧ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક : ૩૬ થી નીચે મુજબ મંજૂર કરેલ છે. તેની સંબંધકર્તા શિક્ષકોને અને વિદ્યાર્થીઓને કરવી. તદઉપરાંત તેનો અમલ કરવો.

સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસસમિતિની તા. ૧૪/૦૬/૨૦૨૧ની સભાનાં ભલામણ ક્રમાંક:૨

- :: આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ થી અમલમાં આવનાર " જ્ઞાન સંગમ "ન્યુ સિલેબસ ફોર ન્યુ ઈન્ડિયા" અંતર્ગત સંસ્કૃત વિષયના એસ.વાય.બી.એ.સેમ-૩ અને ૪ નો અભ્યાસક્રમ તથા પ્રશ્નપત્રનું પ્રારૂપ સર્વાનુમતે મંજૂર કરવામાં આવ્યું અને તે મંજૂર કરવા વિનયન વિદ્યાશાખાને ભલામણ કરવામાં આવે છે.

એકેડેમિક કાઉન્સિલે તેની તા.૨૫-૨૬/૦૬/૨૦૨૧ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક: ૩૬

- :: આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, બોર્ડના ચેરમેનશ્રી દ્વારા તા. ૨૫/૦૬/૨૦૨૧ ના રોજ લખાયેલ પત્રનો સ્વીકાર કરવો અર્થાત પેપર ૫ (બી) 'અભિશપ્તપુષ્પમ' અને પેપર -૮ (બી) 'યુગાવતાર' પુસ્તકોનો અભ્યાસક્રમમાં સ્વીકાર કરવો અને તેનો અમલ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ થી કરવો.

(બિડાણ: ઉપર મુજબ)

ક્રમાંક : એકે./પરિપત્ર/૯૨૮૯/૨૦૨૧

તા. ૦૨-૦૭-૨૦૨૧

ઈ.ચા. કુલસચિવ

પ્રતિ,

૧) વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સંલગ્ન સંસ્કૃત વિષય ચલાવતી સ્નાતક કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ.

૨) અધ્યક્ષશ્રી, વિનયન વિદ્યાશાખા.

૩) પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.

.....તરફ જાણ તેમજ અમલ સારૂ.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી ,સુરત
શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ થી અમલમાં આવનાર એસ.વાય. બી.એ. સંસ્કૃત
મુખ્ય તથા ગૌણ CBCS સેમેસ્ટર -૩ નો અભ્યાસક્રમ
સેમેસ્ટર -૩

પ્રશ્નપત્ર -5-A Core Comp & Core Elective

Sem -3

Credit -03

કુલ ગુણ - ૫૦

લલિત સાહિત્ય - સંસ્કૃત નાટ્ય સાહિત્ય

કૃતિ - કાલિદાસવિરચિતમ્ - વિક્રમોર્વશીયમ્

ઉદ્દેશ - સંસ્કૃત નાટ્ય સાહિત્યમાં સર્વશ્રેષ્ઠ નાટ્યકારોના સર્જનનો પરિચય કરાવી ભારતીય સંસ્કૃતિ અને સભ્યતા સાથે સાહિત્યનો પરિચય કરાવવો.

અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ : નાટ્યકૃતિનાં કર્તાનો પરિચય - જીવન- કવન -સમય , સંસ્કૃતિના ઉદ્ભાતા કાલિદાસનું નાટ્યકાર તરીકે તથા વિક્રમોર્વશીયમનું નાટ્યકૃતિ તરીકે મૂલ્યાંકન, નાટ્ય સ્વરૂપ, દરેક અંકનાં પ્રસંગો, કૃતિનું સર્વાંગી વિવેચન, કાલિદાસનું પ્રદાન વગેરે.

Unit -1 કવિ પરિચય , જીવન, સમય - કવન, સંસ્કૃત નાટ્ય સ્વરૂપનો પરિચય અને કૃતિલક્ષી મૂલ્યાંકન. ૧૨

Unit-2 અંક -૧ અને ૨ ૧૩

Unit-3 અંક ૩ અને ૪ ૧૨

Unit -4 અંક -૫ ૧૩

(નોંધ - અનુવાદના શ્લોકો તથા સંદર્ભ અંક --૧ અને ૨ માંથી પૂછવા)

સંદર્ભગ્રંથ સૂચિ :

૧ કાલિદાસ- આલા (અંગ્રેજી)

૨ કાલિદાસ- વી. વી. મીરાશી (હિન્દી)

૩ સંસ્કૃત નાટકોનો પરિચય-નાન્દી

૪ કાલિદાસ પરિશીલન - રાધા વલ્લભ ત્રિપાઠી , સંસ્કૃત પરિષદ , સાગર-૧૯૯૯

R M Patel
29-6-21

પ History of Sanskrit literature – A .B . Kieth

ક સંસ્કૃત સાહિત્ય પરિચય-ડૉ . એ.ડી . શાસ્ત્રી

ગ સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ – પ્રો. એ. મેક્ડોનલ કૃત

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ થી અમલમાં આવનાર એસ.વાય. બી.એ. સંસ્કૃત
મુખ્ય તથા ગૌણ CBCS સેમેસ્ટર -૩ ના પૂજ્યપત્ર -5-A પ્રજ્ઞપત્રનું પ્રારૂપ

Core Comp & Core Elective

Sem -3

Credit -03

કુલ ગુણ – ૫૦

લલિત સાહિત્ય – સંસ્કૃત નાટ્ય સાહિત્ય

કૃતિ - કાલિદાસવિરચિતમ્ - વિક્રમોર્વશીયમ્

પ્ર-૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો (૭ માંથી ૫) (Unit – I to IV)	(૧૦)
પ્ર-૨ (અ) અનુવાદ કરો (૪ માંથી ૨) (Unit-II)	(૦૮)
(બ) સસંદર્ભ સમજાવો (૨ માંથી ૧) (Unit-II)	(૦૫)
પ્ર-૩ સામાન્ય પ્રશ્ન અથવા સામાન્ય પ્રશ્ન (Unit I to IV)	(૧૩)
પ્ર-૪ ટૂંકનોંધ લખો. (૪ માંથી ૨) (Unit I to IV)	(૧૪)

R M Patel
29-6-21

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી ,સુરત
શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ થી અમલમાં આવનાર એસ.વાય. બી.એ. સંસ્કૃત
મુખ્ય તથા ગૌણ CBCS સેમેસ્ટર -૩ નો અભ્યાસક્રમ
સેમેસ્ટર -૩

પ્રશ્નપત્ર -5-B Core Comp & Core Elective

Sem -3

Credit -03

કુલ ગુણ - ૫૦

સંસ્કૃત ઉપન્યાસ સાહિત્ય

કૃતિ- અભિશપ્તં પુષ્પમ્ (હિન્દીમૂલમ્-લેખિકા-ર્ડા કૃષ્ણા શ્રીવાસ્તવઃ,
સંસ્કૃતાનુવાદઃ મચ્છુષા ચન્ને)

ઉદ્દેશ - આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચય પ્રાપ્ત કરાવી, અભિનવ-ઉપન્યાસ સાહિત્યનો પરિચય.

અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ : આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચય, અભિનવ-ઉપન્યાસ સાહિત્યનો પરિચય.

કૃતિનું સર્વાંગી વિવેચન, કૃતિની વિશેષતા, કર્તા અને કૃતિનો પરિચય.

Unit -1 આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચય, સંસ્કૃત ઉપન્યાસ સાહિત્યનો પરિચય, કર્તા અને કૃતિનો
પરિચય. ઉપન્યાસ તરીકે કૃતિનું મૂલ્યાંકન. ૧૨

Unit -2 અભિશપ્તં પુષ્પમ્ ૧૩

Unit -3 અભિશપ્તં પુષ્પમ્ ૧૨

Unit -4 અભિશપ્તં પુષ્પમ્ ૧૩

(નોંધ - અનુવાદના ગદ્યાખંડ તથા સંદર્ભ પ્રકરણ -૧ થી ૫ માંથી પૂછવા)

સંદર્ભગ્રંથ સૂચિ :

1. અભિશપ્તં પુષ્પમ્- સંસ્કૃતાનુવાદઃ મચ્છુષા ચન્ને, સંસ્કૃત ભારતી -બેંગલોર.
- 2 . સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચયાત્મક ઇતિહાસ- અમૃત ઉપાધ્યાય, સંસ્કૃત સેવા સમિતિ, અમદાવાદ.
3. સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ-વાચસ્પતિ ગૌરલા, વારાણસી.
4. સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ-પ્રો.મેકડોનલક્રુત.

R M Patel

૨૧-૬-૨૧

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ थी अमलमां आवनार अस.वाय. बी.ये. संस्कृत
मुष्य तथा गौरा CBCS सेमेस्टर -३ ना प्रश्नपत्र -५-८ प्रश्नपत्रनुं प्राउप

Core Comp & Core Elective

Sem -३

Credit -०३

कुल गुण - ५०

संस्कृत उपन्यास साहित्य

कृति-अभिषप्तं पुष्पम् (हिन्दीमूलम्-ले-डा कृष्णा श्रीवास्तवः,
संस्कृतानुवादः मञ्जुषा चन्ने)

प्र -१ ट्रेकमां जवाब आपो (७ मांथी ५) (Unit - I to IV)	(१०)
प्र -२ (अ) अनुवाद करो (४ मांथी २) (Unit-II, III & IV)	(०८)
(ब) ससंदर्भ समजवो (२ मांथी १) (Unit-II, III & IV)	(०५)
प्र -३ सामान्य प्रश्न अथवा सामान्य प्रश्न (Unit I to IV)	(१३)
प्र -४ ट्रेकनोंध लामो. (४ मांथी २) (Unit I to IV)	(१४)
<u>(नोंध - अनुवाटना गदाभंड तथा संदर्भ प्रकरण -१ थी ५ मांथी पुछवा)</u>	

D. M. Patel
२१-६-२१

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી ,સુરત
શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ થી અમલમાં આવનાર એસ.વાય. બી.એ. સંસ્કૃત
મુખ્ય તથા ગૌણ CBCS સેમેસ્ટર -૩ નો અભ્યાસક્રમ
સેમેસ્ટર -૩

Core Comp & Core Elective

Credit -03

પ્રશ્નપત્ર -6 કાવ્યશાસ્ત્રમ્

કુલ ગુણ - ૫૦

કૃતિ : મમ્મટાચાર્યકૃત કાવ્યપ્રકાશ: ઉલ્લાસ: -૧ અને ૧૦ (નિયત અલંકારો), નિયતછન્દા:

ઉદ્દેશ : સાહિત્યના સ્વરૂપોને સમજવા, સાહિત્યના આસ્વાદ માટે અંગોપાંગરૂપ રસ, રીતિ વગેરેનો શાસ્ત્રીય પરિચય મેળવવા, અલંકારશાસ્ત્રના પાયાના સિદ્ધાંતો જાણવા, અલંકારશાસ્ત્રનો પરિચય કરાવવો.

અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ : અલંકાર, અલંકારશાસ્ત્ર, સાહિત્યશાસ્ત્ર - વ્યાખ્યા અને વિશેષતા, કાવ્યશાસ્ત્રની પરંપરાના આચાર્યો- સંપ્રદાયો, કાવ્યશાસ્ત્રનાં ઉપાદેય વિષયો, મમ્મટનો પરિચય, પ્રથમ તથા દસમા ઉલ્લાસના શાસ્ત્રીય વિષયોનું મૂલ્યાંકન, છંદોનો પરિચય.

Unit -1 કાવ્યપ્રકાશ: ઉલ્લાસ: -૧, કારિકા -૧,૨,૩ ૧૨

Unit -2 કાવ્યપ્રકાશ: ઉલ્લાસ: - ૧, કારિકા - ૪ , ૫, ૬ ૧૩

Unit -3 કાવ્યપ્રકાશ: ઉલ્લાસ: -૧૦, (નિયત:) ૧૨

અલંકારા:- ઉપમા, ઉત્પ્રેક્ષા, રૂપક , સસન્દેહ, અપહૃતિ, ક્ષેષ , સમાસોક્તિ, વિભાવના , વિશેષોક્તિ

Unit -4 નિયતછન્દા: - અનુષ્ટુપ, ઇન્દ્રવજ્રા, ઉપેન્દ્રવજ્રા, પ્રહણિણી, માલિની , વસન્તતિલકા, વંશસ્થ ૧૩

સંદર્ભગ્રંથ સૂચિ :

1. History of Alankarshastra - P.V. Kane
2. કાવ્યપ્રકાશ : ગજેન્દ્ર ગડકર
3. કાવ્યપ્રકાશ : આચાર્ય વિશ્વેશ્વર
4. બૃહદ પિઙ્ગલ- રામનારાયણ પાઠક

D. M. Patel
૨૧-૬-૨૧

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ थी अमलमां आवनार अस.वाय. बी.अ. संस्कृत
मुप्य तथा गौण CBCS सेमेस्टर -३ ना प्रश्नपत्र -६ प्रश्नपत्रनुं प्राइप

Core Comp & Core Elective

Sem -3

Credit -03

कुल गुण - ५०

काव्यशास्त्रम्

कृति : मम्मटाचार्यकृत काव्यप्रकाशः उल्लासः -१ अने १० (नियत अलंकारी), नियतछन्दाः

प्र-१ ट्रेकमां जवाब आपो (७ मांथी ५)(Unit - I to IV)	(१०)
प्र-२ (अ) वाक्यनुं विवरण करो (४ मांथी २) (Unit-I, III)	(०८)
(ब) छंद बंधारण तथा उदाहरण सहित समजावो(२मांथी१)(Unit-IV)	(०५)
प्र -३ सामान्य प्रश्न अथवा वे ट्रेकनोंध लभो (Unit I to II)	(१३)
प्र -४ (अ) अलंकार लक्षण तथा उदाहरण सहित समजावो(२मांथी१)(Unit-III)	(०४)
(ब) साम्य-लेट चर्यो (२मांथी१) (Unit-III)	(०९)
(क) अलंकार ओणपी समजावो (२मांथी१) (Unit-III)	(०४)

DM Patel
२१-६-२१

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી ,સુરત
શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ થી અમલમાં આવનાર એસ.વાય. બી.એ. સંસ્કૃત
મુખ્ય તથા ગૌણ CBCS સેમેસ્ટર -૩ નો અભ્યાસક્રમ
સેમેસ્ટર -૩

Core Comp

Credit -03

પ્રશ્નપત્ર -7 -વૈદિકવાદ્ગમય

કુલ ગુણ - ૫૦

કૃતિ : ઋગ્વેદ:

ઉદ્દેશ : ભારતીય આર્ય સંસ્કૃતિના મૂળભૂતજ્ઞાનનાં ભંડાર- વેદોનો પરિચય કરાવી, સૂક્તોમાં રહેલ સામાજિક અને રાષ્ટ્રીય એકતા-ચેતના અને દાર્શનિક સૂક્તોનું રહસ્ય સમજાવવું.

અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ : વૈદિક સાહિત્યનો પરિચય, ઋગ્વેદનું મહત્વ, દાર્શનિક સૂક્તોનું મહત્વ.

Unit -1 વૈદિક સાહિત્યનો સંક્ષિપ્ત પરિચય, દાર્શનિક અને સામાજિક સૂક્તો અને તેમાં રહેલ તત્વજ્ઞાનનો પરિચય. ૧૨

Unit -2 અઙ્ગિ (૧ -૧), ઇન્દ્ર (૨ -૧૨), વરુણ (૭-૮૬) ઉષા (૪-૫૧) ૧૩

Unit -3 પુરુષ સૂક્ત(૧૦ -૯૦), નાસદીય સૂક્ત(૧૦ -૧૨૯), સંજ્ઞાન સૂક્ત (૧૦-૧૯૧), અક્ષ સૂક્ત (૧૦ -૩૪) ૧૨

Unit - 4 વૈદિક વ્યાકરણ-પદપાઠ, વૈદિક હેત્વર્થ કૃદંત , સંબંધક ભૂતકૃદંત,વૈદિક સંશયાર્થ, ઇંદ, સ્વરિત અને તેના પ્રકારો. ૧૩

સંદર્ભગ્રંથ સૂચિ :

- 1 ઋગ્સૂક્તવૈજયન્તી - H D Velankar - Bombay -1972
2. ઋગ્વેદ- ભાષ્યમ્ - જગન્નાથ પાઠક, વારાણસી
3. વૈદિક સાહિત્ય ઓર સંસ્કૃત - બલદેવ ઉપાધ્યાય , વારાણસી
4. A vedic Grammar for Student -A A Macdonell, MLBD

R M Patel

૨૧-૬-૨૧

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ थी अमलमां आवनार अेस.वाय. बी.अे. संस्कृत
मुष्य तथा गौण CBCS सेमेस्टर -३ ना प्रश्नपत्र -७ प्रश्नपत्रनुं प्रारुप

Core Comp

Sem -3

Credit -03

कुल गुण - ५०

वैदिकवाङ्मय

कृति : ऋग्वेदः

प्र-१(अ)द्रेकमां जवाब आपो (५ मांथी ४) (Unit- IV)	(०८)
(ब)पडपाठ करो (पडपाठनी ऋया Unit-II मांथी लेवी)	(०२)
प्र-२(अ)ऋयाओ अर्थदर्शक नोध आपी सानुवाट समजवो(५ मांथी ३)(Unit-II ,III)	(१३)
प्र -३ सामान्य प्रश्न अथवा सामान्य प्रश्न (Unit I to III)	(१३)
प्र -४ द्रेकनोध लओ. (४ मांथी २) (Unit I to III)	(१४)

D. M. Patel
२१-६-२१

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી ,સુરત
શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ થી અમલમાં આવનાર એસ.વાય. બી.એ. સંસ્કૃત
મુખ્ય તથા ગૌણ CBCS સેમેસ્ટર -૪ નો અભ્યાસક્રમ
સેમેસ્ટર -૪

Core Comp & Core Elective

Credit -03

પ્રશ્નપત્ર -8 -A

કુલ ગુણ - ૫૦

સંસ્કૃત પદ્યસાહિત્ય અને અર્થાવબોધ

કૃતિ - જગન્નાથકૃત ગંગાલહરી તથા અર્થાવબોધ

ઉદ્દેશ : સંસ્કૃત લલિત સાહિત્યમાં વૈદિક સ્તોત્ર પરંપરામાંથી સર્જાયેલ સ્તોત્ર સાહિત્યનો પરિચય આપો.

અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ : સંસ્કૃત સ્તોત્ર કાવ્ય - ઉદ્ભવ , વિકાસ , કવિ જીવન-કવન-સમય , જગન્નાથની કવિગત વિશેષતા, દર્પોક્તિઓ , કૃતિ ગત લાક્ષણિકતા , મૂલ્યાંકન વગેરે

Unit -1 કવિ પરિચય, કવિ જીવન-કવન-સમય, સ્તોત્ર કાવ્ય-ઉદ્ભવ, વિકાસ, કૃતિ પરિચય,મૂલ્યાંકન	૧૨
Unit -2 ગંગાલહરી	૧૩
Unit- 3 ગંગાલહરી	૧૨
Unit -4 ગંગાલહરી અને અર્થાવબોધ	૧૩

સંદર્ભગ્રંથ સૂચિ :

1. સંસ્કૃત સ્તોત્રકાવ્ય ઉદ્ભવ અને વિકાસ - મણીલાલ પ્રજાપતિ
2. સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચય -ડૉ . એ. ડી.શાસ્ત્રી
3. સંસ્કૃત વ્યાકરણ - શ્રીધર વશિષ્ઠ

R M Patel
29-6-21

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ थी अमलमां आवनार अेस.वाय. बी.अे. संस्कृत
मुभ्य तथा गौण CBCS सेमेस्टर -४ ना पूश्नपत्र -४ -A पूश्नपत्रनुं प्राउप

Core Comp & Core Elective

Sem -4

Credit -03

कुल गुण - ५०

संस्कृत पद्यसाहित्य अने अर्थावबोध

कृति - जगन्नाथकृत गङ्गालहरी तथा अर्थावबोध

प्र-१ ट्रेकमां जवाब आपो (७ मांथी ५) (Unit - I to III)	(१०)
प्र-२ (अ) सानुवाड समजावो (४ मांथी २)(श्लोक १ थी ४०मांथी)	(०८)
(ब) अर्थावबोध (संस्कृत गद्यभंड) (Unit-IV)	(०५)
प्र-३ सामान्य पूश्न अथवा सामान्य पूश्न (Unit I to IV)	(१३)
प्र-४ ट्रेकनोंध लभो. (४ मांथी २) (Unit I to IV)	(१४)

R M Patel
२१-६-२१

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી ,સુરત
શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ થી અમલમાં આવનાર એસ.વાય. બી.એ. સંસ્કૃત
મુખ્ય તથા ગૌણ CBCS સેમેસ્ટર -૪ નો અભ્યાસક્રમ
સેમેસ્ટર -૪

Core Comp & Core Elective

Credit -03

પ્રશ્નપત્ર -8 -B

કુલ ગુણ - ૫૦

આધુનિક સંસ્કૃત ગદ્ય સાહિત્ય

કૃતિ- યુગાવતાર: (કન્નડમૂલમ્-લે-હો.વે.શેષાદિ, સંસ્કૃતાનુવાદ: સુચેતા વસુવજ:)

ઉદ્દેશ - સંસ્કૃત ગદ્ય કાવ્યનો ઉદ્ભવ , વિકાસ અને પ્રકારો , આધુનિક સંસ્કૃત ગદ્ય સાહિત્યથી અવગત કરાવવા,

આધુનિક સંસ્કૃત ગદ્ય સાહિત્ય પ્રમાણે યુગાવતાર: નું મૂલ્યાંકન

અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ : આધુનિક સંસ્કૃત ગદ્ય સાહિત્યનો પરિચય, કર્તા અને કૃતિનો પરિચય.

Unit -1 આધુનિક સંસ્કૃત ગદ્ય સાહિત્યનો પરિચય, કર્તા અને કૃતિનો પરિચય, ભાષા શૈલી ૧૨

Unit -2 યુગાવતાર: ૧૩

Unit -3 યુગાવતાર: ૧૨

Unit -4 યુગાવતાર: ૧૩

(નોંધ - અનુવાદના ગદ્યખંડ તથા સંદર્ભ પ્રકરણ -૧. શિવાવતાર: સ્વરાજ્યસ્ય નાન્દી અને ૨.પ્રથમં
મૃત્યુસદ્ધત્મ દૈત્યસંહાર: ચ માંથી પૂછવા)

સંદર્ભગ્રંથ સૂચિ :

1. યુગાવતાર: સંસ્કૃતાનુવાદ: - સુચેતા વસુવજ: સંસ્કૃત ભારતી -બેંગલોર.
2. છત્રપતિ શિવાજી - ડૉ . ભગવાનસિંહ રાણા.
3. છત્રપતિ શિવાજી- પં. માતા સેવક પાઠક, કાનપુર .

R M Patel

૨૧-૬-૨૧

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ थी अमलमां आवनार अस.वाय. बी.अ. संस्कृत
मुष्य तथा गौण CBCS सेमेस्टर -4 ना प्रश्नपत्र -8-B प्रश्नपत्रनुं प्रारूप

Core Comp & Core Elective

Sem -4

Credit -03

कुल गुण - ५०

आधुनिक संस्कृत गद्य साहित्य

कृति- युगावतारः (कन्नडमूलम्-ले-हो.वे.शेषादि, संस्कृतानुवादः सुचेता वसुवजः)

प्र -१ ट्रेकमां जवाब आपो (७ मांथी ५) (Unit - I to IV) (१०)

प्र -२ (अ) अनुवाद करो (४ मांथी २) (Unit-II, III & IV) (०८)

(ब) ससंदर्भ समजावो (२ मांथी १) (Unit-II,III & IV) (०५)

प्र -३ सामान्य प्रश्न अथवा सामान्य प्रश्न (Unit I to IV) (१३)

प्र -४ ट्रेकनोंध लभो. (४ मांथी २) (Unit I to IV) (१४)

(नोंध - अनुवाटना गद्यभंड तथा संदर्भ प्रकरण -१. शिवावतारः स्वराज्यस्य नान्दी अने २.प्रथमं
मुत्युसद्वटम् दैत्यसंहारः च मांथी पूछवा)

P. M. Patel
29-6-21

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી ,સુરત
શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ થી અમલમાં આવનાર એસ.વાય. બી.એ. સંસ્કૃત
મુખ્ય તથા ગૌણ CBCS સેમેસ્ટર -૪નો અભ્યાસક્રમ
સેમેસ્ટર -૪

Core Comp & Core Elective

Credit -03

પ્રશ્નપત્ર -9 કાવ્યશાસ્ત્રમ્

કુલ ગુણ - ૫૦

કૃતિ : ધનન્જય કૃત દશરૂપકમ્ -પ્રથમ પ્રકાશ: (નિયત કારિકા) મમન્ડકૃત કાવ્યપ્રકાશ:
દશમ્ ઉલ્લાસ: - નિયત અલંકારા: , નિયત છન્દા:

ઉદ્દેશ : સંસ્કૃત નાટ્ય સાહિત્ય સાથે સંકળાયેલ વિશિષ્ટ અને આવશ્યક પારિભાષિક સંજ્ઞાઓના પરિચય સાથે
નાટકનો અભ્યાસ કરાવવો.

અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ : ધનન્જયનો પરિચય , નાટ્ય વિષયક પારિભાષિક સંજ્ઞાઓનો પરિચય , કથાનકના
પ્રકારો, અર્થ પ્રકૃતિઓ , અવસ્થાઓ, સંધિઓના સંબંધ સાથે સંકળાયેલ વિશેષ બાબતોની નોંધ, અર્થોપક્ષેપકો ,
પતાકાસ્થાનકનો પરિચય, અલંકારની વ્યાખ્યા, પ્રકારો, નિયત છંદોનો પરિચય, બંધારણ, ઉદાહરણ વગેરે

Unit -1 દશરૂપકમ્ -પ્રથમ પ્રકાશ: કારિકા - ૧ થી ૨૪ ૧૨

Unit -2 દશરૂપકમ્ -પ્રથમ પ્રકાશ: કારિકા - ૫૬ થી ૬૮ ૧૩

Unit -3 કાવ્યપ્રકાશ: ઉલ્લાસ: -૧૦ , (નિયત:) અલંકારા:- નિર્દર્શના , પ્રતિવસ્તૂપમા,
દ્રઘાન્ત, દીપક, તુલ્યયોગિતા, વ્યતિરેક, અર્થાન્તરન્યાસ, વ્યાજસ્તુતિ , વ્યાજોક્તિ ૧૨

Unit -4 નિયતછન્દા: -શિખરીણી, મન્દાક્રાન્તા, હરિણી, શાર્દૂલવિક્રીડિત, પૃથ્વી, સ્વર્ગધરા,
આર્યા ૧૩

સંદર્ભગ્રંથ સૂચિ :

1. History of Alankarshastra - P.V. Kane
2. કાવ્યપ્રકાશ : ગજેન્દ્ર ગડકર
3. કાવ્યપ્રકાશ : ગજેન્દ્ર ગડકર(હિન્દી),પુના પ્રાચ્ય વિદ્યા સંસ્થા.
4. કાવ્યપ્રકાશ : આચાર્ય વિશ્વેશ્વર.
5. બૃહદ પિઙ્ગલ્- રામનારાયણ પાઠક.

R M Patel
29-6-21

6. સાહિત્યશાસ્ત્ર બલદેવ ઉપાધ્યાય.

7. દશરૂપકમ્ – (હિન્દી) અવલોકસહિત- ચંદ્રકલા હિન્દી ટીકા – ચૌખમ્બા પ્રકાશન, દ્વિતીય સંસ્કરણ – વિક્રમ સંવત -૨૦૧૯

8. કાવ્ય કલ્પલતાવૃત્તિ – અમરચંદ્ર યતિ

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ થી અમલમાં આવનાર એસ.વાય. બી.એ. સંસ્કૃત મુખ્ય તથા ગૌણ CBCS સેમેસ્ટર -૪ ના પ્રશ્નપત્ર -9 પ્રશ્નપત્રનું પ્રારૂપ

Core Comp & Core Elective

Sem -4

Credit -03

કુલ ગુણ – ૫૦

કાવ્યશાસ્ત્રમ્

કૃતિ : ધનન્જય કૃત દશરૂપકમ્ -પ્રથમ પ્રકાશ: (નિયત કારિકા),

મમન્ટકૃત કાવ્યપ્રકાશ: દશમ્ ઉલ્લાસ: - નિયત અલંકારા:, નિયત છન્દા:

પ્ર -૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો (૭ માંથી ૫)(Unit – I to IV)	(૧૦)
પ્ર -૨ (અ) કારિકા સમજાવો (૪ માંથી ૨) (Unit-I,)	(૦૮)
(બ) છંદ બંધારણ તથા ઉદાહરણ સહિત સમજાવો(૨માંથી૧)(Unit-IV)	(૦૫)
પ્ર -૩ ટૂંકનોંધ લખો (૪ માંથી ૨) (Unit I to II)	(૧૩)
પ્ર -૪ (અ) અલંકાર લક્ષણ તથા ઉદાહરણ સહિત સમજાવો(૨માંથી૧)(Unit-III)	(૦૪)
(બ) સામ્ય-ભેદ ચર્ચો (૨માંથી૧) (Unit-III)	(૦૬)
(ક) અલંકાર ઓળખી સમજાવો (૨માંથી૧) (Unit-III)	(૦૪)

P. M. Patel
29-6-21

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી ,સુરત
શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ થી અમલમાં આવનાર એસ.વાય. બી.એ. સંસ્કૃત
મુખ્ય તથા ગૌણ CBCS સેમેસ્ટર -૪ નો અભ્યાસક્રમ
સેમેસ્ટર -૪

Core Comp

Credit -03

પ્રશ્નપત્ર -10 વૈદિકવાદ્ગમય

કુલ ગુણ - ૫૦

કૃતિ : યજુર્વેદઃ અધ્યાય ૨૫ના નિયત મંત્રો , અધ્યાય ૩૪ ના નિયત મંત્રો

ઈશાવાસ્યોપનિષદ્

ઉદ્દેશ : માનવ જીવન વ્યવહારમાં ઉપયોગી યજુર્વેદ, તત્કાલીન સમાજ-દર્શન દ્વારા આધુનિક કાળમાં પણ વેદોનો અભ્યાસ આવશ્યક છે અને ઉપનિષદોનો જ્ઞાન વારસો પણ જીવનનું ઉપાદેય અંગ બની રહે તે બતાવવું .

અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ : યજુર્વેદનો પરિચય, નિયત મંત્રોનું તત્ત્વજ્ઞાન, પરમેશ્વરની પ્રાર્થના, યજ્ઞની પ્રશંસા, સૃષ્ટિના પદાર્થોના ગુણોનું વર્ણન, ધર્મની વિચારણા વગેરે, ઉપનિષદનો અર્થ, ઈશાવાસ્યોપનિષદનું તત્ત્વજ્ઞાન.

Unit -1 યજુર્વેદઃ અધ્યાય ૨૫ - મન્ત્ર ૧૦ તઃ મન્ત્ર ૨૩ પર્યન્તમ્ ૧૨

Unit -2 યજુર્વેદઃ અધ્યાય ૩૪ - (મન્ત્ર ૧ તઃ મન્ત્ર ૬ પર્યન્તમ્) તન્મે મનઃ ૧૩

શિવસદ્કલ્પમસ્તુ ।

Unit -3 ઈશાવાસ્યોપનિષદ્ ૧૨

Unit -4 ઈશાવાસ્યોપનિષદ્ ૧૩

સંદર્ભસૂચિ:

1. ઋક્ સૂક્ત વૈજયન્તી - HD . Velankar , Bombay , 1972
2. યજુર્વેદ સંહિતા - સાતવલેકર
3. યજુર્વેદ સંહિતા-વિધિ -ભાષા -ભાષ્ય -આ. વિષ્ણુદેવ પંડિત, વેદ પ્રકાશન સમિતિ, અમદાવાદ
4. Thirteen Principle Upanisads - રાધાકૃષ્ણન્

P. M. Patel
૨૧-૬-૨૧

5. वैदिक साहित्य और संस्कृति - बलदेव उपाध्याय
6. शुक्ल यजुर्वेद संहिता-(तत्त्वबोधिनी हिन्दी व्याख्या सहित)पण्डित रामकृष्ण शास्त्री
7. यजुर्वेद मूल-मन्त्र भावार्थ, वैदिकवाङ्मय प्रकाशनवानप्रस्थसाधक आश्रम, आर्यवन, रोहड, गुजरात

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ थी अमलमां आवनार अस.वाय. बी.अ. संस्कृत
 मध्य तथा गौण CBCS सेमेस्टर -४ ना प्रश्नपत्र -10 प्रश्नपत्रनुं प्राइप

Core Comp & Core Elective

Sem -4

Credit -03

कुल गुण - ५०

वैदिकवाङ्मय

कृति : यजुर्वेदः अध्याय २५ ना नियत मंत्रो , अध्याय ३४ ना नियत मंत्रो

ईशावास्योपनिषद्

प्र-१ ट्रेकमां जवाब आपो (७ मांथी ५) (Unit - I to IV).	(१०)
प्र-२ (अ) मंत्रो सानुवाए समजावो (२ मांथी १) (Unit-I, II)	(०५)
(ब) मंत्रो सानुवाए समजावो (४ मांथी २) (Unit-III, IV)	(०८)
प्र-३ ट्रेकनोंध लभो. (४ मांथी २) (Unit I, II)	(१३)
प्र-४ ट्रेकनोंध लभो. (४ मांथी २) (Unit III, IV)	(१४)

R M Patel
 २१-६-२१